

Rapport

Rapport over een klacht over de Belastingdienst/Toeslagen uit Utrecht.

Datum: 22 november 2011

Rapportnummer: 2011/346

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat de Belastingdienst/Toeslagen volhardt in de terugvordering van (een deel van) de zorgtoeslag over 2007 ondanks de uitspraak van de rechtbank Leeuwarden van 4 mei 2010 (AWB 09/2329) in een met haar vergelijkbaar geval.

Bevindingen en beoordeling

I Bevindingen

1. Aan verzoekster is voor het jaar 2007 een voorschot ten bedrage van € 433 aan zorgtoeslag toegekend. De tegemoetkoming zorgtoeslag is ook op dit bedrag vastgesteld. Vervolgens ontving de Belastingdienst/Toeslagen (hierna: Belastingdienst) informatie van het College voor Zorgverzekeringen dat verzoekster over de periode van 1 januari 2007 tot 21 oktober 2007 niet verzekeringsplichtig was voor de Zorgverzekeringswet en dat zij daarom geen verzekerde was voor de Wet op de zorgtoeslag. Op grond daarvan is op 10 juni 2010 een herziene beschikking zorgtoeslag 2007 aan verzoekster gezonden. Met die beschikking werd haar recht op zorgtoeslag 2007 nader vastgesteld op € 73; verzoekster diende een bedrag van € 360 terug te betalen.

2. Verzoekster vernam van een kennis met dezelfde (studenten)verzekering als die van haar dat deze in een identieke kwestie door de rechter in het gelijk was gesteld. De rechtbank Leeuwarden oordeelde in zijn uitspraak van 4 mei 2010 (AWB 09/2329) dat de betreffende Studentenpolis 2007 van VPZ assuradeuren voldeed aan (artikel 10 van) de zorgverzekeringswet. Met een beroep op de uitspraak van de rechtbank Leeuwarden diende verzoekster op 4 mei 2011 een bezwaarschrift in tegen de terugvordering van zorgtoeslag. Omdat het bezwaarschrift niet was ingediend binnen de daarvoor geldende termijn werd het op 21 juli 2011 niet ontvankelijk verklaard door de Belastingdienst. Wel werd het bezwaar ambtshalve beoordeeld. De Belastingdienst overwoog dat verzoekster had aangetoond dat zij weliswaar vanaf 1 januari 2007 verzekerd is geweest bij VPZ assuradeuren, maar dat geen sprake was van een zorgverzekering in de zin van de Zorgverzekeringswet. Daarvan kan pas worden gesproken als een verzekeringsplichtige zich bij een zorgverzekeraar heeft laten verzekeren en die verzekering ook voldoet aan hetgeen daarover in of op grond van de Zorgverzekeringswet is geregeld. Aan dat laatste vereiste werd volgens de Belastingdienst niet voldaan. De terugvordering werd gehandhaafd.

Vervolgens wendde verzoekster zich op 7 augustus 2011 tot de Nationale ombudsman. Op 23 augustus 2011 vroeg de Nationale ombudsman de Belastingdienst om een reactie op de klacht. Daarbij werd de Belastingdienst gevraagd om aan te geven hoe de ambtshalve beslissing van 21 juli 2011 zich verhield tot de uitspraak van de rechter waarop verzoekster een beroep deed.

De Belastingdienst reageerde op 3 oktober 2011 op de klacht. In zijn reactie ging de Belastingdienst in op de toepasselijke regelgeving (zie onder Achtergrond).

De Belastingdienst liet weten de situatie van verzoekster nogmaals aan de geldende regelgeving te hebben getoetst. Hij stelde vast dat verzoekster op grond van de door haar in 2007 betaalde loonbelasting AWBZ-verzekerd was. Daarnaast sloot de Belastingdienst zich aan bij het oordeel van de rechtbank Leeuwarden dat in dit geval sprake is van een zorgverzekering als bedoeld in de Zorgverzekeringswet. De Belastingdienst achtte de klacht gegrond en concludeerde dat verzoekster ook over de periode van 1 januari 2007 tot 1 november 2007 recht heeft op zorgtoeslag. Daarom wordt haar een herziene beschikking gestuurd waarbij haar dat recht alsnog wordt toegekend.

De Belastingdienst liet nog weten dat als maatregel in algemene zin de (bezwaar)behandelaars aandacht is gevraagd voor een juiste toetsing van gevallen waarin aanvragers zich beroepen op de onderhavige uitspraak van de rechtbank Leeuwarden. Daarbij wees de Belastingdienst er wel op dat niet alleen het hebben van een zorgverzekering aanspraak geeft op zorgtoeslag. De aanvrager moet immers ook verzekeringsplichtige zijn. Daarvan is niet altijd sprake en in die gevallen kan op die grond geen aanspraak op zorgtoeslag bestaan.

Ten slotte merkte de Belastingdienst nog op dat een verzekering als bedoeld in de uitspraak van de rechtbank Leeuwarden bij ongewijzigde voortzetting in het jaar 2008 voor dat laatste jaar niet als zorgverzekering gezien kan worden, zodat op grond daarvan geen aanspraak op zorgtoeslag kan worden gemaakt. Vanaf het jaar 2008 geldt namelijk dat de verzekerde een verplicht eigen risico moet hebben en daar was bij de bewuste verzekering in 2007 geen sprake van.

II Beoordeling

Verzoekster klaagt erover dat de Belastingdienst volhardt in de terugvordering van (een deel van) de zorgtoeslag over 2007 op de grond dat de verzekering van verzoekster niet voldoet aan hetgeen daarover in of op grond van de Zorg-verzekeringswet is geregeld. Dit ondanks de uitspraak van de rechtbank Leeuwarden van 4 mei 2010 (AWB 09/2329) in een met haar vergelijkbaar geval.

Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat overheidsinstanties gevolg geven aan rechterlijke uitspraken. Dat impliceert in dit geval dat de Belastingdienst bij de ambtshalve beoordeling van het door verzoekster te laat ingediende bezwaarschrift op een juiste wijze uitvoering geeft aan de uitspraak van de rechtbank Leeuwarden waarop verzoekster een beroep doet.

De Belastingdienst heeft naar aanleiding van de bij de Nationale ombudsman ingediende klacht de situatie van verzoekster nogmaals aan de geldende regelgeving getoetst. De

Belastingdienst stelde vast dat verzoekster AWBZ-verzekerd was en sloot zich alsnog aan bij het oordeel van de rechtbank Leeuwarden dat in dit geval (de verzekering van verzoekster) sprake is van een zorgverzekering als bedoeld in de Zorgverzekeringswet. De conclusie van de Belastingdienst is dat de klacht van verzoekster gegrond is. Zij heeft recht op zorgtoeslag en met het alsnog toekennen daarvan wordt de terugvordering teruggenomen. Aangegeven werd dat als algemene maatregel aandacht is gevraagd van (bezwaar)behandelaars voor een juiste toepassing van gevallen waarin aanvragers zich beroepen op de onderhavige uitspraak van de rechtbank Leeuwarden.

Uit de reactie van de Belastingdienst volgt dat deze bij de ambtshalve beoordeling van het bezwaarschrift van verzoekster niet heeft gehandeld in overeenstemming met het vereiste van rechtszekerheid. Immers, ten onrechte is bij de ambtshalve beoordeling van 21 juli 2011 in weerwil van de uitspraak van de rechtbank Leeuwarden het standpunt ingenomen dat de verzekering van verzoekster niet voldeed aan hetgeen daarover in of op grond van de zorgverzekeringswet is geregeld.

De onderzochte gedraging van de Belastingdienst is niet behoorlijk.

Instemming

De Nationale ombudsman heeft met instemming kennisgenomen dat de Belastingdienst alsnog aan verzoekster zorgtoeslag toekent en dat daarmee de terugvordering is teruggenomen. Ook neemt de Nationale ombudsman met instemming kennis van de door de Belastingdienst genomen maatregel om (bezwaar)behandelaars aandacht te vragen voor een juiste toetsing van gevallen waarin aanvragers zich beroepen op de onderhavige uitspraak van de rechtbank Leeuwarden.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Belastingdienst/Toeslagen uit Utrecht, is gegrond.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Onderzoek

Op 7 augustus 2011 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift met een klacht over een gedraging van de Belastingdienst/Toeslagen uit Utrecht.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Financiën, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Belastingdienst/Toeslagen verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tevens werd de Belastingdienst een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De Belastingdienst berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

Verzoekster gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Het verzoekschrift van 7 augustus 2011 met bijlagen;

De reactie van de Belastingdienst/Toeslagen van 3 oktober 2011.

Achtergrond

Wet en regelgeving inzake de aanspraak op zorgtoeslag

"...Een verzekerde als bedoeld in artikel 1, onderdeel c van de Wzt (Wet op de zorgtoeslag) is allereerst de persoon als bedoeld in artikel 1, onderdeel f van de Zvw (Zorgverzekeringswet): "degene wiens risico van behoefte aan zorg of overige diensten, als bedoeld in artikel 10, wordt gedekt door een zorgverzekering". Uit deze verwijzing volgt dat een aanspraak op zorgtoeslag alleen mogelijk is voor personen die verplicht verzekerd zijn voor de Zvw en die daarnaast ook zorgverzekerd zijn. Artikel 1, onderdeel f van de Zvw spreekt namelijk over een zorgverzekering en volgens de definitie hiervan in artikel 1, onderdeel d gaat het dan om "een ten behoeve van een verzekeringsplichtige gesloten schadeverzekering, die voldoet aan hetgeen bij of krachtens de Zvw is geregeld". Volgens artikel 1, onderdeel e van de Zvw is de verzekeringsplichtige: "degene die op grond van artikel 2 verplicht is zich krachtens een zorgverzekering te verzekeren of te laten verzekeren". Artikel 2 van de Zvw doelt op degene die ingevolge de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (verder: AWBZ) en de daarop gebaseerde regelgeving van rechtswege is verzekerd. De hoofdregel (artikel 5, lid 1 van de AWBZ) is dat men van rechtswege is verzekerd wanneer men ingezetene is van Nederland of wanneer men in

Nederland loonbelasting betaalt. Men is echter niet van rechtswege verzekerd indien men uitsluitend wegens studieredenen in Nederland woont en jonger is dan 30 jaar (artikel 20, onderdeel a van het Besluit uitbreiding en beperking verzeerden volksverzekeringen 1999).

Aanspraak op zorgtoeslag is dus niet mogelijk als iemand, die verplicht verzekerd is voor de Zvw, niet over een zorgverzekering beschikt. Die persoon is dan namelijk geen verzekerde voor de Wzt. Daarnaast kan iemand die niet Zvw-verzekeringsplichtig is, en die stelt een zorgverzekering te hebben afgesloten, evenmin in aanmerking komen voor een zorgtoeslag. Volgens de definitie van het begrip zorgverzekering moet het immers gaan om een schadeverzekering die ten behoeve van een verzekeringsplichtige is afgesloten..."